

עניינים תוכן

3.....	הקדמה
3.....	פרק 1: רקע על היצירה
4.....	פרק 2: ניתוח יצירה: ורמיר, נערה עם עגיל פנינה, 1665
7.....	פרק 3 השוואה עם יצירות אחרות
13.....	סיכום
14.....	ביבליוגרפיה
14.....	51-64.
15.....	רשימת תמונות
16.....	תמונות

הקדמה

עבודה זו תבקש לעסוק ביצירה נערה עם עגיל פנינה אשר נוצרה ב-1665. היצירה תנותח לנוכח דיוקנאות בולטים אשר ציירו נשים בצורה שונה. זאת כדי להראות את ההבדלים בין סגנון הציור של האסכולה הפלמית עם אסכולות אחרות המזוהות עם הרנסנס האיטלקי.

שאלת המחקר של העבודה תהיה:

מה הדומה והשונה בין הדיוקן נערה עם עגיל פנינה לעומת דיוקנאות בולטים בהיסטוריה של האומנות?

העבודה תבקש לנתח את היצירה הזו של ורמיר בפרק הראשון. לאחר מכן היא תבקש להשוות את היצירה עם יצירות דיוקן אחרות בולטות מן ההיסטוריה.

פרק 1: רקע על היצירה

הצייר יאן ירמיר הוא יוצר היצירה אשר עומדת במרכז עבודה זו. ורמיר 1632-1675, היה צייר הולנדי אשר עסק בדרך כלל במוטיבים של דמויות אשר עוסקת בפעילות יומיומית מסוגים שונים. ספרות המחקר מצינת כי קיימים פרטים מעטים אשר נוגעים לאיש זה. במשך חייו וגם שנים רבות לאחר מכן הוא היה פחות נוגע בציור ההולנדי מאשר ציירים אחרים אשר בלטו בתקופתו. תמורה התרחשה במאות האחרונות אשר בהן הפך להיות שם דבר בציור ההולנדי¹.

מבחינת היצירות שהוא יצר במהלך חייו ידועים לנו כיום מספר ציורים מוקדמים אשר עסקו בנושאים דתיים ברוח התקופה. ציורים אלו מתאפיינים בצבעים החמים, כמו אדום וחום, אשר אפיינו את הציור המוקדם שלו הרבה יותר מאשר את היצירות המאוחרות יותר. בחירה זו של צבעים הייתה מקובלת לסגנון הציורים שאז הוא צייר אולם כבר אז הוא התאפיין בסגנון חופשי ומהיר, בעל צבעים פשוטים אשר בהם הוא עושה שימוש יעיל במשחקי האור והצל אשר מתארים את הדמויות בציורים שלו באופן מעניין.

סגנון הציור שלו בדרך כלל כולל מוטיבים פנים ביתיים כאשר האור המגיע מן החוץ מאיר את האובייקטים שהוא רוצה להבליט בציור. מרבית הציורים, וכך גם הציור אשר עומד במרכז עבודה זו, מתארים דמויות נשיות אשר עוסקות בפעילות שונה במהלך יומם, כאילו כדי להראות שהצייר הפתיע את הדמות וחודר אל חייה בהפתעה.

חוקרים אשר חקרו את ציוריו של ורמיר רואים בו אחד מאנשי הבשורה אשר החלו את מגמת האימפרסיוניסטים. זאת למרות שהטכניקה שלו מעט שונה מסגנון זה, העובדה כי הוא השתמש באור ובהשתקפות של חפצים כפי שאותם אומנים היו משתמשים שנים לאחר מכן, ולכן הוא מוגדר לעיתים בתור אחד ממבשרי האימפרסיוניסטים הוא ביקש להעביר את התחושה שהאור מקנה על בני אדם על ידי החדירה שלו למקומות שונים אשר האדם בדרך כלל חש לבדו. כך האור למעשה חושף את האדם ומראה אותו בסביבה הטבעית שלו, לעיני המתבונן.

¹ Groen, K. M., Van Der Werf, I. D., Van Den Berg, K. J., and J. J. Boon, 1998, Scientific Examination of Vermeer's "Girl with a Pearl Earring", Studies in the History of Art, 55: 168-183.

פרק 2: ניתוח יצירה: ורמיר, נערה עם עגיל פנינה, 1665

עבודה זו תבקש לעסוק ביצירה נערה עם עגיל פנינה אשר נוצרה ב-1665. הציור נחשב לאחד הציורים הבולטים של ורמיר וכיום הוא מותג בגלריה המלכותית מאוריציוס בעיר האג אשר נמצאת בהולנד.²

הציור הוכן בטכניקה של צבעי שמן על בד קנבס. הוא מציג דיוקן של נערה אשר עומדת כאשר כתפה פונה אל הצופה וראשה מופנה אליו בחלקו. היא לובשת שמלה בצבע צהוב ועל ראשה מצנפת שנראית כמו מטפחת מבד בצבעי כחול והולנד. כמו כן היא עונדת עגיל גדול אשר מזוהה בתור פנינה ולכן שמו של הציור הוא כשמו.³

הדיוקן צויר על רקע כהה שקשה מאוד לעמוד על המרחב אשר מקיף אותה. בדרך כלל בציוריו של ורמיר אנו רואים את הנוף ואת הסביבה הקרובה של הדמות המרכזית, כמו החדר או הגינה שבה היא שוהה. בציור זה לא ברור היכן היא נמצאת, דבר אשר ממקד את המתבונן בדמות עצמה באופן מלא. כמו כן ניתן לראות כי הצל אשר אופף את הדמות של הנערה הוא למעשה כלל לא צל אלא צבע. זהות הילדה היא פתוחה ולא ברורה ואם ורמיר היה רואה בכך חשיבות הוא היה משאיר ראיות אשר היו עוזרות לנו להבין מי היא הייתה. צורתה של ראשה של הנערה היא צורה סגלגלה, פנים שטוחות ופנים מעוגלות אשר יוצרות סימטריה בין האף ובין החלק התחתון של השפתיים.⁴

הגבות מצוירות כך שהן כמעט ולא מורגשות ונמצאות במנח לא רגיל. משיכת הצבע מבקשת ליצור הרמוניה בין הצבעים אשר הציור צבוע בהם. ניתן לראות כי הוא לובשת בגד חום, אולי מעיל. הוא

² Vermeer, Girl with a Pearl Earring, c. 1665, o/c, 46.5x40 cm, The Hague ,Mauritshuis.

³ Groen, K. M., Van Der Werf, I. D., Van Den Berg, K. J., and J. J. Boon, 1998, Scientific Examination of Vermeer's "Girl with a Pearl Earring", Studies in the History of Art, 55: 168-183.

⁴ Groen, K. M., Van Der Werf, I. D., Van Den Berg, K. J., and J. J. Boon, 1998, Scientific Examination of Vermeer's "Girl with a Pearl Earring", Studies in the History of Art, 55: 168-183.